

Ulmmejáksáma dábddomerka sámegiella vuostasjiellan 10. jahkedáse maŋnela.

Dábddomerka dan máhtudahkaj majt oahppe vuonet sihke njálmálattjat ja tjálalattjat fágan sámegiella vuostasjiellan 10. jahkedáse maŋnela. Dási gulluui sihke njálmálasj ja tjálalasj bargoj árvustallam.

Sihke njálmálasj ja tjálalasj		
2	4	6
Oahppe háldat dábalasj gielalasj sájdimmisstarijt ja suorgudisájt ja dábalasj ásijt gárgadisáhpas. Oahppe adná muhtem fágallasj termajt giela ja tevstaj tjielggimij, ja dábddá ja adná muhtem fáhkabágojt gá ságastallá iesjguhtiklágásj oahpes tiemáj ja sámegielfágallasj vidjurij birra.	Oahppe háldat nágin gielalasj sájdimmisstarijt ja suorgudisájt ja guovdásj ásijt gárgadisáhpas. Oahppe adná fáhkagiela tevstaj ja gielav analysieridijn, ja adná guoskavasj fáhkagielav iesjguhtik tiemáj ja sámegielfágallasj vidjurij aktijvuodan.	Oahppe háldat moattelágásj gielalasj sájdimmisstarijt ja suorgudisájt ja iesjguhtik ásijt gárgadisáhpas. Oahppe adná guoskavasj fáhkagielav ja tevstaj analysieridijn, ja adná moattelágásj fáhkabágojt ja buojkuldagájt. Oahppe adná dárkkelis ja guoskavasj fáhkagielav iesjguhtiklágásj tiemáj ja sámegielfágallasj ássij aktijvuodan.
Oahppe mujttal nágin dábalasj bávva-, subtsas- ja subtsastallamárbbedábij ja njálmálasj árbbedábij. Oahppe gávnna ja tjielggi moallánagájt ja subtsastimvuogij njálmálasj ja tjálalasj tevstaj ma li subtsastimárbbedábes ja njálmálasj árbbedábij vuolggám. Oahppe árvvaladdá gáktu sáme ájadallamvuoge,	Oahppe mujttal iesjguhtik guovloj bávva-, subtsas- ja subtsastallamárbbedábij ja njálmálasj árbbedábij birra ja tjielggi ábbálattjat gáktu iesjguhtik guovlo árbbedábe li sierralágátja ja muodugattja. Oahppe vuonet buojkulvisájt gáktu iesjguhtiklágásj sáme ájadallamvuoge ja subtsastimárbbedábe ávddán báhti sihke njálmálasj ja tjálalasj tevstaj. Oahppe buojkot	Oahppe mujttal ja buohtastahtta iesjguhtik guovloj bávva-, subtsas- ja subtsastallamárbbedábij ja njálmálasj árbbedábij birra ja tjielggi gáktu iesjguhtik guovlo árbbedábe li sierralágátja ja muodugattja. Oahppe reflektieri gáktu iesjguhtiklágásj sáme ájadallamvuoge ja subtsastimárbbedábe ávddán báhti sihke njálmálasj ja tjálalasj tevstaj.

<p>njálmásasj subtsastimárbbedábe ja sáme árvo báhti ávddån girjålasjvuodan.</p>	<p>gåktu sihke njuolgga ja iehpenjuolgga ájådallam- ja subtsastimvuoge ja sáme árvo ávddån báhti girjålasjvuodan.</p>	<p>Oahppe åtsåt gåktu sihke njuolgga ja iehpenjuolgga ájådallam- ja subtsastimvuoge ja sáme árvo ávddån báhti duon dán girjålasjvuodan.</p>
<p>Oahppe subtsas gåktu någin oajvvevuoge tevstaj hámes vájkkut giellaj ja duosstuj. Oahppe vuoset någin oahpes vájkkudimnævoжда tevstan ja gåktu da vájkkudi sisano dádjadussaj, ja tjielggi muhtem bielijt tevsta kontevstas. Oahppe adná någin vájkkudimnævoijt ietjas tevstaj.</p>	<p>Oahppe tjielggi gåktu tevstaj hábme ja giella vájkkut sisadnuj ja duosstuj. Oahppe tjielggi ájnnaamos vájkkudimnævoijt ma li iesjguhtiklágásj tevstaj aneduvvam ja subtsas gåktu da vájkkudi sihke sisano dádjadibmáj ja duosstuj. Oahppe tjielggi aj gåktu tæksta l kontækstaj tjanáduvvam. Oahppe adná någin gielalasj, estetihkalasj ja retorihkalasj vájkkudimnævoijt ietjas tevstaj.</p>	<p>Oahppe tjielggi ja guoradallá gåktu tevsta hábme, giella ja vájkkudimnævo vájkkudi sihke sisano dádjadibmáj ja duosstuj. Oahppe guoradallá, dálkku ja buhtastahtta tevstaj iesjguhtik perspektijvas ja kontevstas. Oahppe adná moattelágásj gielalasj, estetihkalasj ja retorihkalasj vájkkudimnævoijt ietjas tevstaj.</p>
<p>Oahppe hábbmi njálmásasj ja tjålalasj tevstaj, ma muhtem mudduj li aktij biejadum gávåj, gávvusij, filmaj, tevstaj ja jienaj. Oahppe ávddånbukta ássjiijt oahpes sjånjarin ma muhtem mudduj li hiebaduvvam duosstuj, sisadnuj, medijáj ja ulmmáj. Oahppe muhtem mudduj ietjas argumentajt vuodus. Oahppe divot tevstajis ietjas árvustallama ja iehtjádij respånså milta. Oahppe sitieri ja gáldojda vuoset muhtem mudduj.</p>	<p>Oahppe hábbmi njálmásasj ja tjålalasj tevstaj iesjguhtik sjånjarin ja hámen, majt la hiebadam duosstojda, sisadnuj, ulmmáj ja medijájda. Oahppe vuodus vuojnojdís gå argumentieri ja reflektieri, ja ávddånbukta ássjiijt ja struktuvrav sisadnuj hiebat. Oahppe árvustallá ja divot tevstajdis muhtem fágalsj kriterihij milta ja iehtjádij respånså milta. Oahppe árvustallá, vállji guoskavasj ja vuoset almoduvvam gáldojda.</p>	<p>Oahppe hábbmi moattelágásj njálmásasj ja tjålalasj tevstaj iesjguhtik hámen, ma li vuohkasit hiebaduvvam dilláj, sjånjar, duosstojda ja medijájda. Oahppe vuodus vuojnojdís gå argumentieri ja reflektieri, ja ávddånbukta ássjiijt iesjrådálattjat ja struktuvrav sisadnuj hiebat. Oahppe árvustallá ja divot ietjas tevstaj fágalsj kriterihij milta, ja iehtjádij respånså milta. Oahppe árvustallá ja adná guoskavasj gáldojt lájttålisát ja almoduvvam gáldojda vuoset.</p>

Dábdomerka máhtudahkaj mav oahppe vuoret tjáallattjat sámegiella vuostasjiellan –fágan, 10. jahkedásen. Dájt dábdomerkajt galggá adnet daj dábdomerkajt siegen ma gulluji sihke njálmálasj ja tjáallasj bargoj árvustallamij.

Tjáallasj		
2	4	6
Oahppe láhká moattelágásj tevstajt majna I álkkes struktuvrra ja giella, ja hiebat muhtem mudduj ietjas láhkámstratesjijjajt tevstajda. Oahppe gávnna diedojt majt máhtá álkket gávnna tevstajn. Oahppe dálkku ja guoradallá muhtem oahpes bielijt tevsta hámes ja sisanos.	Oahppe láhká moattelágásj tækstaslájajt ja sjáŋŋarijt, majna I sihke álkkes ja moalkok giella ja struktuvrra, ja hiebat ietjas láhkámstratesjijja tevsta ja láhkáma ulme milta. Oahppe gávnna ja dálkku diedojt ma li iesjuhtik sajen tevstajn. Oahppe guoradallá muhtem bielijt tevsta hámes ja sisanos.	Oahppe láhká moattelágásj tækstaslájajt ja sjáŋŋarijt, majna I sihke álkkes ja moalkok giella ja struktuvrra, ja reflektieri daj hárráj ja hiebat ietjas láhkámstratesjijjajt tækstaj ja láhkáma ulmmáj. Oahppe láhká, gávnna ja dálkku diedojt ma li iesjuhtik sajen tevstajn ja árvustallá tevsta sisanov ja hámev. Oahppe guoradallá iesjuhtik bielijt tevsta hámes ja sisanos.
Oahppe tjállá tevstajt majna I struktuvrra ja sisadno mij la muhtem mudduj hiebaduvvam ulmmáj, duosstuj ja medijáj. Oahppe háldat álkkes tækstatjadnamvuogijt ja adná dábálas duollatjállemnjuolgadusájt ja merkajt.	Oahppe tjállá iesjuhtiklágásj tækstaslájajt majna I buorre struktuvrra ja sisadno hiebaduvvam ulmmáj, duosstuj ja medijáj. Oahppe adná dárkkelis báhkoboannudagáv ja dábálas tækstatjadnamvuogijt ietjas tjállusijn. Oahppe háldat ienemus duollatjállemnjuolgadusájt ja merkajt biedjamav.	Oahppe iesjrádálattjat tjállá iesjuhtiklágásj tækstaslájajt majna I buorre ja tjelgga struktuvrra ja sisadno mij la dárkkelit hiebaduvvam ulmmáj, duosstuj ja medijáj. Oahppe tjállá tevstav diejddis ja dárkkelis báhkoboannudagájn ja adná vuogas tækstatjadnamvuogijt, sihke gárgadisáj ja tækstaásij gaskan. Oahppe háldat duollatjállemnjuolgadusájt ja merkajt biedjamav.

Dåbdomerka dan máhtudahkaj majt oahppe vuoret njálmálatjtat sámegeilla vuostasjiellan–fágan, 10. jahkedásen. Dájt dåbdomerkajt galggá adnet daj dåbdomerkajt siegen ma gulluji sihke njálmálasj ja tjálasj bargoj árvustallamij.

Njálmálasj		
2	4	6
Oahppe ságastallá, ja ávdđánbuktá muhtem mudduj fágallasj sisanov. Vuodus ja argumentieri muhtem mudduj ietjas vuojnojt ja dádjadusáv njálmálasj ávdđánbuktemijn, ságastallamijn ja dágástallamijn.	Oahppe ávdđánbuktá fágallasj sisanov tjielggasit ja vuodus ja argumentieri ietjas vuojnojt ja dádjadusáv njálmálasj ávdđánbuktemijn, ságastallamijn ja dágástallamijn.	Oahppe ávdđánbuktá fágallasj sisanov tjielggasit, ja argumentieri ássjálattjat ja fágallattjat njálmálasj ávdđánbuktemijn, ságastallamijn ja dágástallamijn.